

KATEHEZE

KRIST - IZAZOV

UVODNE NAPOMENE

Kao svaki pothvat, tako i ovaj s nacrtima kateheza za adolescente i s uputama koje predlažemo kao pomoćni materijal za novu vjeronaučnu godinu ima iza sebe cijeli splet motiva.

Prvi od njih jest konstatacija da danas postoji nova katehetska metoda, odnosno novi pristup katehiziranju mladih, koji se u biti temelji na kreativnosti i inventivnoj sposobnosti onih koji katehiziraju i onih koji su katehizirani, tj. onih koji istinski žele uvijek iznova razmišljati o Evanđelju usred svakodnevnog života i postojanja. U stvari, kad netko jednom uistinu prihvati Krista u svoj njegovoj jedinstvenoj izvornosti i osobi, tada može naći tisuću načina da konkretno osmisli svoj životni i kršćanski poziv.

Korištenje ovim nacrtima kateheza, koje su u stvari zamišljene kao svojevrsan tečaj za upoznavanje s osobom Isusa Krista kao osloboditelja, pretpostavlja želju kateheta da zajedno s mladima istražuje bit poruke i zajednički priprema svaki pojedini vjeronaučni susret. Pod tim vidom ove kateheze ne predstavljaju samo običnu didaktičnu pripomoć, već nastoje odgovoriti zahtjevima grupa mladih i ujedno potaknuti na potrebno istraživanje i stvaranje osobnog čina vjere, sve pod vodstvom Duha Svetoga koji je prvi odgojitelj i kateheta mladih.

U tom kontekstu kateheza postaje ne tek jednostavan korak u prenošenju istina, nego egzistencijalno usmjeravanje onoga što Krist može i hoće poticati u srcima mladih i u njihovu svakodnevnom životnom iskustvu.

Ako je evangelizacija bitno "šok" izazvan navještajem i prvim susretima s Kristom, kateheza treba da bude odgovor na taj navještaj i susret, a time ujedno i preobražaj u jedno istinsko opredjeljenje života i rada.

Drugi motiv koji stoji iza te metode jest motiv koji se vodi traženjem organskog

jedinstva između vjere i života, između ljudske i Kristove egzistencije, između suvremene povijesti i Kraljevstva Božjega. Pritom se ne radi, dakako, o čistoj ili jednostavnoj identifikaciji, jer Krist se ne poistovjećuje ni s jednim ljudskim planom, nego o stvaranju jednog tipa egzistencije po Kristovu uzoru, koji respektira ritam i vrijeme naše svakodnevne kronike.

Treći motiv, koji posebno danas dolazi do izražaja, jest potreba prevladavanja aktualne polemike između "horizontalista" i "vertikalista". Čini nam se da je došlo vrijeme jasnog uočavanja potrebe spajanja obaju stavova, kako bi svi zajedno uistinu bili više Kritovi i više "spasitelji" u traganju za braćom "doma Izraelova".

Ove kateheze plod su napora da se Evanđelje predstavi u ritmu Kristova života, da izraze vjeru preko ljudskih situacija u kojima mladi žive i u kojima smo zajedno s njima pozvani na kršćansko svjedočenje.

Svaka tema, kao i upute za katehetu imaju kao neposrednu perspektivu pokušaj ostvarenja načina kako biti suvremen i aktualan kršćanin. Kršćanstvo je, naime, uvijek nova ponuda života koju treba uvijek iznova započinjati, osmišljavati i ostvarivati, tj. živjeti po njoj. I ako je vjera mnogih danas nesigurna, ili im čak znači teret i križ, to je upravo zbog toga što se često pustimo voditi od ideje da je sve već ionako svršeno i da je potrebno tek biti informiran, dok svijet, međutim, očekuje da kršćanstvo i danas bude "kvasac", da i danas predlaže nove "forme" života, da i danas bude formativno za ovo vrijeme u kojem živimo, i za ovu sredinu u kojoj djelujemo. Sve pak ovo zahtijeva vjernost biti Objave i povjerenje u mlade. I to ne samo zbog toga što su protagonisti vjerskog odgoja dvostruki: čovjek i Bog, Krist i njegova braća, Otac i njegova obitelj, nego i zato što su očekivanja i misli mladih bliži Evanđelju nego što mi mislimo.

"Naš rad - primjećuje Jean Le Du - sastoji se prije svega u tome da znamo biti animatori, voditelji grupe. To znači da grupa treba da bude aktivna, produktivna, da nešto proizvodi, radi; da se pojedinci slušaju, da među njima postoji razmjena, da se napreduje."

Razumije se da je ovaj plan, koji obuhvaća tridesetak kateheza, koje ćemo objaviti u narednim brojevima, otvoren svima koji žele da ga upotpune, usavrše, obogate, kako bi možda, jednom mogao ugledati svjetlo dana kao zaseban priručnik. Stoga su nam potrebne i sugestije od strane vas kateheta kako bismo s većom sigurnošću i točnošću mogli proslijediti naprijed u otkrivanju sociološko-religioznog profila mladih kršćana unutar i izvan vjeronaučnih grupa i zajednica kod nas.

ZAŠTO NAZIV "KRIST-IZAZOV"?

Opredijelili smo se za taj naziv s nakanom da pomognemo i katehetama i katehizandima da usvoje najprije značenje Kristove prisutnosti u povijesnom ambijentu u kojem je živio. Za Sinedrij i za rimske vlasti Krist i nije bio drugo doli izazov, opasan podrivač postojećeg reda. Zbog čega je bio i osuđen na smrt. No poslije njega tu su ulogu preuzeli kroz stoljeća njegovi hrabri svjedoci i savršeni sljedbenici, tj. sveci, koji također nisu bili željeni u sredinama gdje su živjeli. Dapače, bili su i osuđivani kao huškači na otpor vjerskim i civilnim vlastima. Uostalom, Isus je jasno rekao: "Nisam došao da donesem mir, nego rat" (u savjesti, dakako). Da se uđe u Kraljevstvo Božje, treba biti silovit, jer samo silni ga osvajaju... To vrijedi i za nas danas. Krist je bio izazov za svoje suvremenike, on mora biti izazov i za naše suvremenike. Izazov i poziv na meta-noju, obraćenje.

SREDIŠNJA TEMA

Za središnju temu ovih kateheza izabrali smo osobu Isusa Krista, da mladi u njemu vide aktualnost, istinu i snagu koja proizlazi iz njega kao Spasitelja.

Čini nam se da je u predlaganju osobe Isusa Krista ovoj dobi katehiziranja, potrebno koristiti onaj rječnik, slike i ritam kojima se mladi služe i od kojih se dadu zahvatiti. Ali još više radi se o njihovom osobnom izboru i otkrivanju Krista kao jedinog odgovora sposobnog da zadovolji sva pitanja i čežnje njihova života.

Kako su osobni problemi tako, mora biti osobno i traženje i susret s Isusom Kristom. Samo u toj perspektivi ono će imati snagu da bude autentično i uistinu odlučujuće. Zato se započinje s dijalogom, imajući uvijek u vidu ljudske odnose, razvoj osobnosti svakog pojedinog katehizanta.

Tražili smo da ujediniamo te stvarnosti s jednom idejom vodiljom, koja je, doduše, tu i tamo manjkava, ali koja ipak usmjeruje adolescenta otkrivanju Krista kao Onoga koji može dati smisao i značenje njegovoj egzistenciji.

Posebna pažnja katehete mora biti usmjerena na psihološke dispozicije adolescenta koje će usmjeravati nadnaravno istraživanje i olakšati susret s Kristom u različitim oblicima u kojima je on prisutan u Crkvi. Predstavljanje činjenica, nauke i osobe Isusa Krista, iako nije strogo sistematsko, ipak je vitalno. Polazimo od pretpostavke da adolescent bar već djelomično poznaje poruku spasenja, zato nismo detaljnije ulazili u pojedinosti razrade tema, nego smo se više zadržali na egzistencijalnom pristupu života mladih koji je njima bliži.

PITANJE METODE

Koristimo se metodom nacрта jer nam se čini da je potrebno da katehete zajedno s mladima produbljuju sadržaje u dijalogu i istraživanju vrednota i smisla postojanja. Teme smo više usmjerili osobnom razmišljanju adolescenta, ali tako da potiču na grupni rad. Želeći više sugerirati nego objašnjavati, nismo htjeli stvarati opširan tekst koji bi trebalo prenijeti mladima u razgovoru s njima, nego smo donijeli "ključne ideje" svake pojedine teme te predložili odgojitelju sredstvo za produbljenje ljudskih i nadnaravnih istina, tj. dati više poticaj za njegov apostolski rad, konkretan instrumenat koji bi olakšao svakodnevni zadatak a da se ne dadnu sva rješenja. Prepuštamo katehetama i mladima da tekstove tema upotpune fotogovorom i stave u središte svojih interesa.

Uvodne misli koje upućuju na razmišljanje ili informaciju ljudskog tipa (psihološkog, kulturnog i socijalnog) mogu olakšati istraživanje nadnaravnog i u svakom slučaju biti adolescentu od pomoći. Na stvarnostima ljudske egzistencije pali se svjetlo vjere, koje se u ovim temama konkretizira epizodama iz života i nauke Isusa Krista. U uputama daju se sažeci sadržaja tema, kao i ciljeva koje bi trebalo postići.

Dokumenti koji prate ove kateheze nude kateheti smjernice i upute kako da u punini ostvari svoj rad. Upute imaju cilj da olakšaju razumijevanje i korištenje tema, kao i da osvijetle psihološke ili pedagoške aspekte adolescenta i doktrinalne točke od posebnog interesa.

Budući da adolescenti ne vole govor ispunjen frazama, nego konkretnu istinu za konkretni život, zbog toga se u uputama i temama daje drukčiji ton, za razliku od drugih metodoloških vodiča ili knjiga namijenjenih mladima.

Refleksije koje će kateheta donijeti kao plod meditacije nad temama koje se predlažu dat će efikasnije rezultate u radu s mladima nego puko iznošenje tema kako se ovdje predlažu. Ovdje je potrebna kreativnost, obostrana aktivnost.

CILJEVI

Osobni susret s Isusom Kristom, razmišljanje, poticanje na molitvu i studij pobuđuju u adolescentu autentični ideal kršćanskog života koji se treba ostvariti i u izvanjskim stavovima. Da se postigne taj bitan cilj, predlažemo:

- da se mladi stimuliraju na osobno traženje Boga
- da ih stavimo pred ozbiljnu upotrebu vlastite slobode
- da im se njihovi problemi osvjetljavaju svjetlom vjere
- da ih uputimo prema jasnom zadatku života s Kristom, koji treba da se pretvori u životni stav, evanđeoski kriterij
- da ih se potakne na donošenje praktičnih odluka kojima će ostvarivati i živjeti stvarnost kršćanstva i na osobnoj razini i na razini grupe.

Ostajući na razini njihova slobodnog odgovora i poštivajući osobnost svakog pojedinog, slijedimo ih s velikim interesom.

KOME SU NAMIJENJENE OVE KATEHEZE?

Prvenstveno mladima prvih razreda srednjih škola, ali one mogu poslužiti i ostalima, odraslijima.

Želimo naglasiti da je danas važniji Krist koji zahvaća mlade nego samo povijesno poznavanje njegova života.

1. KOJI SMISAO DATI ŽIVOTU? (Prvi susret)

TI IMAS POTREBU ZA NEKIM

- koga ljubiti
- s kim govoriti
- na koga se osloniti

Cijeli ljudski život neprestano je davanje i primanje. To znači služiti biti služen, nadahnjivati i biti nadahnjivan, ljubiti i biti ljubljen. Gdje nije tako, tamo vlada smrt. Gdje jest tako, tamo se u svakom slučaju

rađa novi život, nove misli, novi oblici.

(Iz Novog katekizma)

Evangelje nam govori:

Mk 6,45-50

Lk 5,27-32

Iv 4,1-42

„Neodobranje ili prihvaćanje, odnosno biti prihvaćen ili ne od strane ljudi, to utječe na naš život, uvelike se odražava u našem životu još prvih godina djetinjstva. Mnogi ljudi postaju zli također i zato što ih nitko u životu nije prihvatio ili htio prihvatiti.”

(Paul Tillich, Hrabrost prihvaćanja)

Bog nas prihvaća kao svoje prijatelje, kao svoje sinove u Isusu Kristu. A u Isusu Kristu mi pristajemo da budemo od Boga prihvaćeni.

ZA RAZMIŠLJANJE

KAD ĆE ME POČETI ZVATI ČOVJEK (američki crnački blues)

Kad dođoh na ovaj svijet,
slušajte što mi se dogodilo:
nisam nikada uspio da me čovjekom zovu.
A već mi je godina četrdeset i pet!

Tko zna, tko zna kada
prozvat će me: čovjek?
Trebao li možda čekati da godina
dvadeset i tri doživim?

Kad me pozvao ujak Sam,
konačno sam znao da sam postao netko,
ali kad stigoh u vojsku
prozvaše me samo "soldier boy".

Tko zna, tko zna kada...

Radio sam na podizanju nasipa
radio sam i po pogodbi,
ali crnac je uvijek samo "boy"
i nije važno kakav posao radi.

Tko zna, tko zna kada...

Govorahu da sam neznanica
da sam prljav i poderan;
sada sam i školu završio,
ali svejedno ostajem "boy".

Tko zna, tko zna kada...

BILJEŠKA: Izraz "Boy", u prezirnom smislu, upotrebljavaju bijelci kao naziv za crnce, koji to smatraju uvredom. Ovaj blues spjevao je Big Bill Broonzy. Čitanje nam može pomoći da shvatimo koliko je važno podsjetiti se da je Isus došao i nazvao nas ne samo ljudima nego i sinovima Božjim./.

TI SI ME ZAVEO

Ti me zavede, o Jahve,
i dadoh se zavesti,
nadjačao si me
i svladao me.

A sada sam svima na podsmijeh
iz dana u dan,
svatko me ismijava.
Jer kad god progovorim, moram
vikati,
naviještati moram: "Nasilje!
Propast!"
Doista, riječ mi Jahvina postade
na ruglo i podsmijeh povazan.
I rekoh u sebi: neću više na nj
misliti,
niti ću govoriti u njegovo ime.
Al' tad mi u srcu bi kao rasplamtjeli
oganj
zapretan u kostima mojim:
uzalud se trudih da izdržim,
ne mogoh više.

Jr 20,7-9

/BILJEŠKA: Odlomak iz knjige proroka Jeremije može nam pomoći da razumijemo iznenađenje koje nastaje kad shvatimo da nam je Bog prijatelj. Više se ne može odoljeti. Naš život postaje tada proglas oslobođenja za nas i za sve ljude./.

ANA MARIJA

Ana Marija, tajnica, jest kršćanka. Svoj je posao izučila, kao i sve njezine drugarice, u školi za tajnice. I ona radi, kao i sve njezine drugarice, prema vlastitim mogućnostima, prema ritmu vlastite umornosti ili živahnosti. Ono po čemu se razlikuje od drugih jest "unutra", u njezinoj savjesti. Ana Marija smatra da njezine prirodne sklonosti i radne sposobnosti dolaze od Boga, koji je neprocjenjivo dobro. Njezina već poslovična spontanost, njezina oštromna osjetljivost i na najmanju primjedb, njezina jednostavnost u međusobnim odnosima..., u svemu ovome po čemu je ona baš ona, a ne neka druga, ona prepoznaje, čita jednu drugu dimenziju. Ona tu gleda jedan poziv. Onaj isti pogled koji je vrednuje, koji je potiče da do krajnjih mogućnosti razvije onaj talenat, onu klicu mogućnosti koje su joj povjerene. S druge strane, u njezinu, često puta ozbiljnom poslu, Ana Mariju potiče ova misao: služenje koje ona pruža ukorijenjeno je u Ljubav kojom Bog ljubi ljude. Snalazljiva i strpljiva s drugima, ona zna da ih ljubi istom Božjom ljubavlju i da je ta

Ljubav nužno i djelotvorna.

(Piere Babin, Tvoje sutra)

RAD U GRUPI

Razgovor u grupi o nekim odlomcima Evandjelja u kojima Isus susreće ljude u teškim prilikama.

- Raspravljajte: Zašto ima mladih koji se drogiraju ili se dosađuju?

- Sakupiti činjenice iz novinskih članaka - kronika - u kojima je moguće vidjeti osamljenost suvremenog čovjeka.

- Nekim odraslim ljudima postaviti pitanja: Volite li više Boga koji se iskazuje kao Ljubav ili Boga - silu?

- Potražiti u susjedstvu osobe (starce, djecu, bolesnike) kojima nedostaje sigurnost i ponijeti vlastitu prisutnost kao znak sigurnosti koja dolazi od Krista.

PROBLEM NA FILMU I NA PLOČAMA

Razgovarajte o filmu (ili, ako je moguće, pogledajte zajedno taj film) koji obrađuje neko područje koje zanima mlade i koji pruža priliku za razgovor o smislu života.

Slušanje i razgovor o nekoliko novijih ploča - hitova!

SAM SI

Isus Krist dolazi da zauzme središte tvog života.

On ti donosi spasenje.

Po Njemu postajemo prijatelji Božji. Isus jest Bog - naš prijatelj.

Nikad nećeš biti sam budeš li tražio drugoga potpomognut vjerom. To znači posjedovati snažnu i čvrstu želju: naći Nekoga. Taj Netko je svima određena osoba: Isus Krist.

OSNOVNE UPUTE

Život mladića obiluje pitanjima i on bez sumnje očekuje i osjeća potrebu za ljudskim odgovorom. Međutim, čovjek, to

složeno i u sebi protuslovno biće, utoliko više ukoliko je u razvojnoj dobi, traži odgovor u Bogu. Držimo zajedno s De Lubacom da čovjek ne može, makar koji put i tvrdio da može, urediti zemlju bez Boga. Jedno je sigurno: bez Boga ne može, a da je ne uredi protiv čovjeka i ukoliko je ta "zemlja" on sam, potreba za Bogom postaje apsolutna, to više u razdoblju ljudskog života koje zovemo adolescencija.

Stoga započinjemo mladima postavljati pitanja na takav način da u njima pobudimo, u različitim životnim okolnostima, stav zauzimanja određenog mišljenja s obzirom na samoga sebe i na Boga. Pitanja često nisu nova, ali:

- potreba da se ljubi i da se bude ljubljen
- potreba da se drugome povjerimo
- traženje oslonca

danas su snažniji i traže što brži odgovor.

DOKTRINALNI I KATEHETSKE VID

a) Krista možemo upoznati u svom vlastitom životu, u koji ON ulazi svojim djelovanjem. To zahtijeva neprekidno otkrivanje Njegove poruke.

b) Krist nas potiče da uđemo u nadnaravno otajstvo. Dinamizam Kristove osobe i njegova nauka zahtijevaju odgovor vjere. Njegova poruka izaziva, potiče. Ne može nas ostaviti ravnodušnima. Ta ne govori se slučajno o izazovu Evandjelja.

c) Odgovor vjere ne može biti neki apstraktan stav nego to mora biti svojsko zauzimanje. U ovom uvodnom susretu važno je nazrijeti način života. On nam pomaže da živimo kao ljudi. A on se ujedno temelji na samom Kristovu božanstvu. Problemi kao što su osamljenost, ljubav, dosada, siromašni - jesu prilike u kojima vjera treba da se utjelovi i da postane djelotvornom.

STAV I SVJEDOČENJE

U ovom prvom susretu važno je probuditi vjeru u Kristovo Božanstvo i potvrditi stav nade koji treba da postupno postane životno svjedočanstvo.

Grupe mladih kojima će se izlagati ovi nacrti kateheza možda nisu uvijek istovrsne

kateheza

i stoga će vjerojatno biti potrebno prije svega predstaviti povijesnoga Krista i pružiti povezano gledanje na njegov život i njegovo služenje.

2. BITI SIGURAN U SEBE (Drugi susret)

"Mladi su sigurni u svoju mladost, ali izvan nje nema ništa sigurno"

Cristian Chavanis

Vjerujem da je doživljaj sigurnosti koji se gaji prema vlastitom mišljenju koji put izgovor kojim bismo htjeli opravdati naš način djelovanja. No često nemamo baš nikakve sigurnosti jer da je izvorna, ne bi na nju toliko utjecali oni koji nas okružuju svojim načinom života.

Sedamnaestogodišnja djevojka

U sebe se slabo pouzdajem. Kad započinem neki posao koji mi je povjeren, osjećam u sebi dvije suprotne sile: jedna me potiče te mislim da ću sjajno uspjeti, a druga mi govori: sigurno će sve loše ispasti. To nagnjanje optimizmu ili pesimizmu ovisi u velikoj mjeri o stanju moje nutrine.

Drago, 17 godina

IZ JEDNE TV RUBRIKE

/Govori profesor Više tehničke škole u Lyonu, Jean Lacroix./

"Postoji samo jedno sredstvo za liječenje neke bojažljive osobe: okružiti je simpatičnim osobama. Radilo se o ne znam kome, to je uspješno sredstvo. Budući da se ne pouzdaje u nikoga, a najmanje u sebe samoga, potrebno je napregnuti se i pomoći mu da ponovno zadobije samopouzdanje. Takvomu su potrebni poticaji od prijekora: suosjećanje i pohvale korisniji su mu od prekoravanja. On osjeća potrebu za otvaranjem.

Bojažljiv je, upravo zato što se ne otvara, što se ne očituje. Ali za njegovo otvaranje potrebno je prikladno ozračje. Ako se ono uspijeva stvoriti oko takve osobe, ona će malo-pomalo potvrditi vlastitu osobnost i znat će je također i drugima nametnuti."

TRAŽIO SAM

...jer pred tobom je
put kojim treba poći.
Širok je to put.
I siguran.
Put lagan i
zahtjevan u isto vrijeme.
Zagledaš li se u dubinu stvari
i u sebe samoga
otkrit ćeš Put
koji je Isus, Krist.
Naći ćeš ga u
kutovima svog života
sakrivena
u vjeri.
Trebalo ponovno
otkriti put
ako si ga već
pronašao
Da bi hodio siguran u sebe
samoga. Jer On je
to rekao, a njegova je Riječ
istina.

JA SAM ŽIVOT

Abrahamov put:

Čitanje: Post 12,1-20; 13,1-18.

Izraelov put:

Čitanje: Izl 14,-31; 17,1-16.

Kristov put:

Postaje: Betlehem-Egipat-Nazaret-Jeruzalem-Kafarnaum-Kalvarija-Uskrsnuće.

ZA RAZMIŠLJANJE

Krist na vrhu - Krist put

- Zašto su Abraham, Izrael i Isus sigurni u sebe?
- Kako Abraham, Izrael i Isus doživ-

ljavaju nepoznato?

c) Poznaješ li nekog našeg izrazitijeg suvremenika koji slijedi taj put?

OKRUGLI STOL:

Koje su čvrste točke u životu nekog mladića ili djevojke?:

- učenje
- roditelji
- kuća
- grupa
- zanat
- zanimanje
- vjera
- ljubav

OSNOVNE UPUTE

U okviru mladenačke krize nedostatak sigurnosti - ponekad i strepnja - jedna je od najistaknutijih značajki. Koje metode upotrijebiti da bi se umanjile posljedice i skratilo njezino trajanje? Nesumnjivo je - svaki slučaj treba posebno rješavati. Ovdje vam pružamo odlomak iz djela Jeana Lacroixa jer proučava zanimljive i praktične vidove problema. Možda će vam koristiti.

Dakle, nesigurnost mladog čovjeka dolazi do izražaja i u njegovoj vjeri i prouzrokuje sumnje i krize koje doprinose još većem zamrsivanju stanja.

Jasno je da u adolescenta treba, uz pomoć djelotvornih pomagala, usaditi sigurnost i povjerenje. To nije lako. Tek će kroz proces samopotvrđivanja mladić i djevojka uspjati da nadvladaju te nesigurnosti koje proizlaze iz svijeta u razvoju koji ih okružuje. Tu je zatim i ideološki pluralizam, vlastiti život u neprestanom razvoju, a možda i nedostatak roditeljskog suosjećanja.

Ne treba, međutim, misliti da vjera izravno rađa sigurnost. Kao snaga koja dolazi izvana, vjera se mora postupno učvršćivati kroz vrijednosti, ideale, tekovine koje mladi čovjek sam treba da izbori. On treba da osjeti da se nalazi na putu vjere te da taj put zapravo sačinjavaju konkretne obveze

uz koje treba prionuti: učenje, roditelji, kuća, prijatelji, zanat, zanimanje.

DOKTRINALNI I KATEHETSKI VID

Krista treba prikazati kao PUT. On je konačno rješenje problema. Ali mladi treba da se sami zauzmu da bi ga upoznali i slijedili. Krist, upoznat i otkriven u svjetlu Objave, jedini je koji se nudi kao siguran put Ocu.

Krist-Put nije nikakav nestvaran pojam. On je NETKO s kim mladić može i mora uspostaviti osoban odnos. Krist je isti i jučer i danas: njegova aktualnost ne prolazi. On posjeduje dovoljno snage da čovjeka dovede do konačnog cilja. Može se dogoditi te se, u želji da se što bolje izrazi Kristovo božanstvo, razvodni i obeskrijepi njegovo čovječstvo. Obzirom na to Congar kaže: "Kristovo čovječstvo nije nešto kao rukavica, a božanstvo kao ruka. Čovječstvo živi samo za sebe, posjeduje duhovne i intelektualne sposobnosti i želje koje su slobodne, uistinu slobodne. Da bi nam oprostio grijeh, da bi nam objavio svoju milost, da bi nam ponovno darovao život, Bog se ne služi samo Kristovim riječima i djelovanjem, nego i njegovim razumom i slobodnom voljom."

Da bismo taj susret s Kristom učinili što manje nestvarnim, dobro je uputiti se prema Njemu, slijedeći slavne putove Biblije: put Abrahama, put Izraela, put Apostola. Naposljetku, ako je moguće, potrebno je raspoznati i današnji put, uz pomoć ispravnog raščlanjivanja vlastitog života.

STAV I SVJEDOČENJE

Ovo zadubljivanje u Krista, Put kojim nam je poći k Ocu, treba da u adolescentu stvara osjećaj neograničenog povjerenja. Odgoj vjere, u ovom kriznom trenutku, treba da, prije svega teži buđenju unutarnjih, evanđeoskih stavova, koji nadilaze izbor između određenih duševnih stanja i čine da mladić i djevojka žive u vedrom ozračju vjere.

Stoga, kad se, slijedeći ovaj naš nacrt, mladić nađe pred čvrstim točkama svog ži-

vota, bit će neophodno približiti mu ove evanđeoske stvarnosti:

- Što upoznati, čitati ili proučiti da čovjek bude čovjek vjere?

- Kako živjeti u obitelji prema evanđeoskim načelima?

- Kako živjeti u grupi prema Evanđelju?

Unutar te stvarnosti vjera postaje sigurnost.

3. OSOBNO RAZMIŠLJANJE O KRISTU - UTJELOVLJENOM BOGU (Treći susret)

SJETI SE DA... Kristova povijesna osoba jest konačna i najviša točka ulaženja Boga u ljudsku povijest.

Tek po utjelovljenju posredovanje milosti uključuje priopćenje božanskog bića u sebi samome.

Čovjek treba da bude sposoban primiti ovo Božje posredovanje kao uistinu slobodni dar, kao poklon koji nadilazi zahtjeve i mogućnosti ljudske prirode.

K. Rahner, Uvod u teologiju

NAPIŠI na što te potiču ove vjerske istine. Možeš proširiti njihovo proučavanje, čitajući npr. "Nizozemski katekizam". U Evanđelju se pojavljuju crte Krista koje bolje označavaju njegovo držanje prema ljudima koji trpe.

PORAZGOVORI se zajedno sa svojim prijateljima o slijedećem tekstu. Pronađi još koji sličan tekst. Može to biti u grupnom radu.

1) Gospodine, Bože moj, moja jedina nado, poslušaj me! Ne dopusti da zbog lijenosti napustim tvoj put; učini štoviše da žarko žudim za tvojim licem. Daj mi snagu da tražim! Ti koji si mi dao da te nađem i koji si mi dao nadu da te uvijek sve više nalazim. Pred tobom stoje moja snaga i moja slabost: Čuvaj moju snagu, izliječi moju slabost! Pred tobom su moja znanost

i moje neznanje: ako si mi otvorio vrata, primi me kad stignem, ako si ih za mene zatvorio, otvori ih na moj novi poziv.

Sv. Augustin

2) Druge odlomke možeš pronaći u "Ispovijestima" sv. Augustina.

Nesretnici nemaju potrebu za nečim drugim na ovom svijetu nego za ljudima koji su sposobni svratiti na njih svoju pažnju.

S. Weil

Najveća je nesreća ne biti ljubljen. Najveća je napast ne ljubiti. Svi mi danas pomalo umiremo od te napasti.

A. Camus

Pročitajmo izjave nekih mladih ljudi kod okruglog stola. Razmislimo o njima i iznesimo primjedbe!

Danijela: Ne vjerujem da mi je Isus prijatelj. Prijatelj ti je naime netko tko ti je blizu i odgovara ti, savjetuje te i pomaže ti u poteškoćama. A Krist je, naprotiv, kao neka fantazma s kojom ne možeš razgovarati.

Pavao: Ja se ne slažem s time. Ima trenutaka kad si sam, kad si potišten i čini ti se da ti je lakše ako mu se obratiš. Možda nam pomaže na neki neuobičajeni način.

Mario: Za mene je to gotovo nemoguće. Možda zato što o tome ništa ne znamo. Dešava mi se kao i s prijateljima mojih roditelja: antipatični su mi i prije nego sam ih upoznao i prije nego smo zajedno porazgovarali. Ne, nikad nisam pomislio da bi Krist mogao biti baš moj prijatelj.

Nada: Kako kad. Koji put mi se čini da mi je Bog vrlo, vrlo blizu, ali koji put, kad sam tužna, onda mi se čini da je vrlo daleko i ne izgleda mi više niti kao prijatelj.

Ivanka: Da, za mene je prijatelj. Na primjer, kad je proljeće, ako vidim neko drvo koje pupa, pitam se tko ga je načinio. Nije samo od sebe nastalo. Onda posebno mislim na Njega. Povjeravam mu sve što imam. On je pravi prijatelj, bolji od mojih školskih kolega i kolegica... Posebno stoga što me razumije.

Marija: U određenom smislu da. Povjerila sam Bogu svoje probleme i on me ohrabrio. Vjerujući znam da postoji. A onda, znam da ne razlikuje između mladih i starih.

ISUS: ČUDAN NAČIN DA NAM SE POMOgne

NAJVEĆA SREĆA: BOG S NAMA

Kako se Isus ponašao u slijedećim ljudskim situacijama:

- prigodom rođenja
- pred Herodom
- pred sprovodnom povorkom
- u hramu
- pred bogatim mladićem
- pred ogladnelim mnoštvom.

Načinite veliki plakat predstavivši taj način Isusova postojanja i djelovanja.

- grupno istraživanje

OSNOVNE UPUTE

U ovom trećem susretu predlažemo osobno razmišljanje, nakon kojega slijedi razgovor cijele grupe o ideji: KRIST—PUT, KRIST—RIJEČ - TIJELOM—POSTALA. Od velike je važnosti posvetiti tome vrijeme i potrebnu pažnju, budući da od tih ključnih ideja ovisi uspjeh cijelog našeg tečaja.

Za ovu skicu se predlaže, kao dopunska djelatnost, da sami mladi unaprijed pronađu i fotografije koje govore o Kristu, makar indirektno, ali s nakanom da mu se dade "kršćansko" obilježje. Isto je tako dobro pronaći te ispitati niz mišljenja - makar i pogrešnih - o Kristu da bi se tako na kritički i odlučujući način usvojila jedna svima jasna ideja. To će pomoći njihovu stvaralaštvu. A ujedno će se vidjeti i osobno tumačenje koje daju za određene slike.

Te djelatnosti koje se predlažu za mlade mogu se i izmijeniti, već prema razini i okolini, tako da se izaberu one koje najizravnije

dovode do cilja. Bit će prikladno posvetiti pažnju izradi velike zidne slike-plakata, Krist viđen u nekim ljudskim situacijama. Tu praktičnu djelatnost treba prepustiti poduzetnosti mladih: ne zaboravljajući da su oblici izražavanja kod njih međusobno vrlo različiti.

DOKTRINALNI I KATEHETSKEKI VID

Važno je potvrditi božanstvo Isusa Krista. Ali u isto vrijeme potrebno je još više učvrstiti povjerenje u Njega, najsvetijega među svetima u samoj njegovoj ljudskosti.

Mlade treba poučiti da svoja unutarnja nadanja polažu u Krista kako bi iskusili blizinu, sigurnost i ljubav Božju, znajući da ih On vodi Ocu. To su temeljni zahtjevi naše vjere.

Tekst Karla Rahnera koji predlažemo može se nadomjestiti i nekim jednostavnijim štivom. Napokon, uzevši u obzir mladenačku svježinu koja se otkriva kod nekih evanđelista (Luka i Marko), bit će dobro upotrijebiti tekstove Evanđelja, tamo gdje se osobno jedinstvo Krista pojavljuje na prirodniji i spontaniji način nego u nekoj teološkoj knjizi.

STAV I SVJEDOČENJE

Ne mogu, a da ne budu stav i svjedočenje onoga koji se krijepi vjerom, onoga koji doista vjeruje u Kristovo božanstvo i u isto vrijeme osjeća unutarnju potvrdu povjerenja u Njega. Poticaj za optimizam i za nadu mora biti u temelju svakog traganja za Kristom.

4. SVIJET U KOJEM ŽIVIMO (Četvrti susret)

KAKO PROMATRATE OVE STVARNOSTI

Tehnika dovodi do neke vrste ludosti,

kateheza

pa makar nas vodi i do napretka. Sport daje volju za život. Zaboravljaju se ili nestaju tužni trenutci. Glad je nepravda.

Vlasta, 18 godina

Mislim da se s onu stranu svih tih stvarnosti nalazi čovjek, koji se, premda je često puta pritiješnjen, služi svim tim stvarima ne bi li postigao onu sreću za kojom toliko žudi.

Slavica, 16 godina

Sve što nas okružuje jest poticaj za traženje užitka i ne možemo se toga potpuno osloboditi...

Eva, 17 godina

Sve te stvarnosti treba da postoje, bile one pozitivne ili negativne. Čovjek treba da njima zagospodari i da ih nadvisi kako one ne bi njime ovladale. Osim toga, držim da je nužno promatrati ih u pozitivnom, nadnaravnom i transcendentnom smislu.

Henrik, 17 godina

IZ PASTORALNE KONSTITUCIJE O CRKVI U SUVREMENOM SVIJETU

"Čovjek više vrijedi po onome što jest negoli po onome što ima. Isto tako sve ono što ljudi čine da se postigne veća pravda, šire bratstvo i čovječnije uređenje u društvenim odnosima vrijedi više nego sam tehnički napredak. Taj napredak, naime, može dati materijalnu bazu ljudskom unapređenju, ali nije sposoban da ga sam po sebi ostvari."

"Radost i nada", 35

IZ POSLANICE SV. PAVLA FILIPLJANIMA

"Sve činite bez mrmljanja i oklijevanja da budete besprijekorni i čisti, djeca Božja neporočna posred poroda izopačena i lukava, u kojemu svijetlite kao svjetlila u svijetu, držeći riječ Života meni na ponos za Dan Kristov, što nisam zaludu trčao niti se zaludu trudio"

(Fil 2,14 - 16)

kateheze

GRUPNI RAD

CRKVA I RAZVOJ NARODA

Enciklika "Populorum progressio" ("O napretku naroda").

1) Rad misionara

Što ti se čini, tko je misionar? Odgovori i po mogućnosti obrazloži primjerom kršćanskog načina djelovanja.

2) Kršćansko gledanje napretka

Što razumiješ pod pojmom "napredak"?

3) Poziv na rast

Obdaren razumom i slobodnom voljom, čovjek je odgovoran za svoje spasenje.

4) Osobna dužnost

Zašto je ljudski rast sinteza svih naših dužnosti?

5) Svi su pozvani na odgovornost

U odgovornosti svi učestvuju. Svi su odgovorni, ali svatko odgovara sam za vlastite postupke (vidi odgovarajuće dijelove enciklike).

6) Ljestvica vrednota

Posjeduješ li nepotrebne stvari? Što i kako treba upotrebljavati osobna dobra koja nam nisu neophodna?

7) Obostrani rast

Prouči u svom studiju, osobnom oblikovanju i kulturi suprotnost između isključivog posjedovanja i "osobnog izgrađivanja".

8. Prema ljudskijem načinu života

Što ti se čini, što je važnije, napredak tehnike ili čovjeka? Zašto?

9) Ideal kojemu treba težiti

Koji je tvoj doprinos izgradnji društva s pravednom ljestvicom vrednota?

ŠTO PODUZETI?

10) Vlasništvo

Koja su tvoja dobra (...), slobodno vrije-

me, knjige, novac... itd.)?

Kako na njih primjenjuješ ovu nauku?

Postoji li neki odnos između onoga što daješ društvu i onoga što od društva primaš?

11) *Industrijalizacija*

Vjeruješ li da će strojevi uspjeti da zamijene čovjeka?

12) *Liberalni kapitalizam*

Definiraj kapitalizam i industrijalizaciju. Uoči razlike. Kako bi ti riješio problem poslova koji ponižavaju čovjeka?

13) *Dvoznačnost posla*

Što je za tebe neki posao? Definiraj to! Navedi oznake navedene u odgovarajućem odlomku Enciklike.

14) *Hitnost zadatka koji treba ispuniti*

Kako bi ti ostvario ravnotežu između učenja, djelatnosti od društvenog značenja i slobodnog vremena, da postigneš skladan razvoj?

15) *Napast nasilja*

Razmišljaj o svojoj razarajućoj kritici!

PRIJEDLOG

Uredite u vjeronaučnoj dvorani mjesto na kojem ćete donositi vijesti o svemu što se govori i čini u svijetu za razvoj i za mir.

DRUGE INICIJATIVE...

OSNOVNE UPUTE

Razmišljanje o svijetu u kojem živimo treba mladog čovjeka dovesti, prije svega, do shvaćanja da postoje i druge stvarnosti osim onih koje on poznaje, o važnosti i svrsi kojih dosad sigurno nije razmišljao. Treba ga pratiti u tom razmišljanju da se ne bi dogodilo ono što prof. Barron Mays kaže u svojoj knjizi "Kultura adolescenata": "Veliki broj mladih ljudi živi svoju adolescenciju u stanju

duhovne osamljenosti. "Posljedice? "Tjeskoba, neraspoloženje, zatvorenost, često puta razočaranost i skepticizam."

Koncilski dokumenti osvjetljavaju svjetlom vjere ljudske stvarnosti kao što su: ljudska osoba, zajednica, obitelj, kultura, škola, ekonomija i politika.

"Zato, dok čovjek svoju moć toliko proširuje, ipak je uvijek ne uspijeva staviti sebi u službu. Trudeći se da dublje prodre u najtajnije zakutke svoje duše, često postaje sve nesigurniji sam sebi. Stopu po stopu jasnije otkriva zakone društvenog života, ali je neodlučan kojim bi ga smjerom upravio." (II. vatikanski koncil, Konstitucija "Radost i nada", 4).

DOKTRINALNI I KATEHETSKE VID

Prikladno je potaknuti mlade da cijene kao pozitivne vrijednosti činjenice i stvari ovoga svijeta. Bog je stvorio i svijet. Ubrzo nakon toga u ispitivanju tih stvarnosti potrebno je uočiti suprotnosti i dvosmislenosti koje još uvijek postoje.

Na primjer: tehnika pomaže čovjeku da se oslobodi bijede i životne oskudice, ali ona može čovjeka učiniti robom vlastitih zahtjeva i njezinih mehaničkih zakona.

Novac je sredstvo razmjene, sigurnosti, pa i moralne, ali često je i izvor podijeljenosti među ljudima koji zbog njega gube razum. Povećavaju se bogatstva, no njihovim povećavanjem raste također i razlika između bogatih i siromašnih zemalja, između jedne i druge društvene grupe. Sredstva društvenog priopćavanja (tzv. mass-media) izvanredno su korisna za učenje i za obostrano upoznavanje, ali su to i sredstva koja poneki put neistinu predstavljaju kao istinu i snagom svog prikrivenog uvjeravanja čine da mi mislimo onako kako žele oni koji upravljaju tim sredstvima. U raščlanjivanju tih suprotnosti potrebno je međutim upozoriti na opasnost zapadanja u pesimizam i tjeskobu. Stoga će biti vrlo korisno ukazati na naziranje svakodnevnih mogućnosti za nadilaženje iskrivljavanja i dvosmislenosti.

Stoga je važno, kao što u ovom susretu i naglašavamo, da nastavimo u svakodnevnom životu ono što se ovdje predlaže. To

je ujedno i prilika da se utvrdi postoji li kateheza akcije, odnosno posjeduje li grupa određenu aktivnu fizionomiju. U ovom su susretu, po prvi put, na suvisli način, mladi postavljeni pred problem: što znači promatrati vlastiti život u svjetlu vjere. Oni treba da otvore svoj razum i svoje srce tom svjetlu kako bi ih ono moglo duboko prožeti, zajedno sa stvarima koje ih okružuju. Tako bi pravda i ljubav oblikovali njihov život. Da bi se to promatranje pojednostavnilo, predlažemo kao polazište neke probleme: napredak, učenje, vlasništvo, rad, industrijalizaciju, itd.

Prikladno je da mladi dobro upoznaju koncilsku konstituciju "Radost i nada" (osobito drugi dio - pogl. II - V.) kao i encikliku "Populorum progressio". Za dublje upoznavanje s tim problemom treba pročitati i dvije enciklike pape Ivana XXIII. "Mater et magistra" te "pacem in terris".

5. SLOBODA - ŠTO JE TO? (Peti susret)

Činiti ono što ti se sviđa?
Odlučiti nešto važno u životu?
Izaći i vratiti se kući kad zaželiš?
Suradivati aktivno s drugima?
Određiti svoje mjesto u ovom svijetu?
Biti gospodar samoga sebe?
Raditi uvijek ono što je ugodno?
Ne obazirati se na autoritet?

U Evanđelju se nalaze neke riječi Isusa Krista koje su ključne za **KONAČNO OSVAJANJE SLOBODE**. Obećavaju sreću u teškim, bolnim, zbunjujućim trenucima.

GOSPODIN GOVORI:

Blago siromasima duhom:
- njihovo je kraljevstvo nebesko!
Blago ožalošćenima:

kateheze

- oni će se utješiti!

Blago krotkima:

- oni će baštiniti zemlju!

Blago gladnima i žednima pravедnosti:

- oni će se nasititi!

Blago milosrdnima:

- oni će zadobiti milosrđe!

Blago čistima srcem-

- oni će Boga gledati!

Blago mirotvorcima:

- oni će se sinovima Božjim zvati!

Blago progonjenima zbog pravедnosti:

- njihovo je kraljevstvo nebesko!

Blago vama kad vas - zbog mene - pogrde i prognaju i sve zlo slažu protiv vas!

(Mt 5,3-11).

URADI SAM

Potraži stvarne životne okolnosti u kojima se može primijeniti ta Kristova nauka.

Postoje romani, filmovi, vijesti u dnevnim novinama, propagandni plakati i drugo, koji joj protuslove; navedi primjer.

Što ti se čini, koji je način djelotvoran, želimo li da te riječi Evanđelja utječu na naš život?

Da li je riskantno živjeti prema blaženstvima?

Zašto?

U kojim okolnostima tvog života predviđaš da bi ti morao upasti u tu opasnost?

Jesi li za to sposoban?

HOD

Tema: Uspijevam li živjeti Evanđelje?

Organizirati, pojedinačno ili po skupinama, razmišljanje u vezi s problemom, uključivši tu i čitanja i pjesme.

BUĐUĆNOST U VELIKOJ MJERI OVISI O TEBI.

Prije nego što započneš pitaj se: zašto to činiš. Iz navike? Propuštaš li nešto iz kuka-vičluka?

Sloboda ne znači izabrati nešto nevažno, niti uzdržati se. Potrebno je izložiti se opasnosti.

Od velike je važnosti upotreba slobode, traganje za bitnim. Svjesna sloboda uključuje i odluku - neprestano se sve više darivati i sve više ljubiti.

Posjedovati jasne ideje. Važno je da bi se u životu moglo dobro izabrati. Ali jasne ideje ne znače i apsolutnu sigurnost.

Na kraju, razmisli o Isusovim riječima: "ISTINA ĆE VAS OSLOBODITI!"

DVIJE NAPASTI KOJE TREBA IZBJEGAVATI:

A/ Prva napast kojoj se treba oprijeti jest bijeg, dezertiranje. Mi vrlo lako popuštamo napasti koja nam šapće: bježi, odvoji se od vlastite situacije, izbjegavaj svijet! Mnogo je lakše sve te stvari promatrati izvana, kao gledatelj, sakrivši se u vlastite snove i nacрте. Jedan od najvažnijih oblika tog bijega zove se intelektualizam.

B/ Druga napast jest: posjedovati. Treba se odvojiti, odbaciti i pobijediti tu našu težnju upisanu u vlastitoj naravi tjelesnih bića, tu napast: sve uzimati za sebe. Treba na kraju postići da se odrekemo samih sebe, vlastite samostalnosti.

To ogoljenje ostvaruje se postupno, dan za danom, posredstvom odricanja i pobjeda nad sobom. One su prividno bez posljedica, ali čovjeka oslobađaju njegove samodostatnosti, čineći ga sposobnim da izađe iz samoga sebe. Raspoloživost slijedi darivanje, tj. ljubav, koja je posvemašnje darivanje sebe i svoga života. Tako ljudska ljubav, pošto je postala svjesna, izgara u otkrivanju Onoga kojemu je ime Ljubav, koji jest Ljubav, a to je Bog.

AKTIVNOSTI:

1) Intervju: Moli svoje roditelje da ti ispričaju kako su u svom životu donosili važne odluke.

2) Razgovor u grupi: a/ Kakav treba biti neki izbor da bi uistinu bio slobodan? b/ Do kojeg si stupnja ti danas osobno slobodan u svojoj vjeri?

3) Potraži u Evanđelju neke odlomke u

kojima Isus traži od svojih sugovornika da slobodno izaberu!

OSNOVNE UPUTE

Tema ovog susreta dira u najintimnije moralne i psihološke zahtjeve mladih. Stoga se, više nego u drugim susretima, naglašava osobno razmišljanje i osobna odluka. Mladi treba da sami otkriju gdje se nalaze najdublji korijeni slobode. Ona se sastoji u moći koju čovjek posjeduje za izabiranje, za samoodređivanje premda je neprestano pod utjecajem okoline i raznih psiholoških činilaca. To su, međutim uvjetovanja koja, ako pretpostavimo da je sloboda neovisnost od bilo kakve prisile, ne priječe neko djelovanje na apsolutan način. Bit slobode se, naime, sastoji, u punom gospodovanju volje nad činom osobnog izbora, za koji se traži, jednostavno govoreći, sloboda od svake vanjske prisile i sloboda od unutarnje uvjetovanosti.

Neophodno je da mladi imaju dovoljno jasne pojmove o tome što je sloboda u potpunom smislu riječi. Općenito, naime, oni drže da je sloboda isto što i spontanost, djelovanje bez naprezanja, u kojem je moguće stvoriti svaku odluku, pa makar to uključivalo i upotrebu vrlo različitih i nedopuštenih sredstava. Mogu doći tako daleko da povjeruju kako zakon vrši prisilu na njihovu slobodu jer zabranjuje grijeh, kad znamo da sposobnost činiti zlo ne znači povećavanje slobode, nego nesavršenost, jer vlastitost je bića djelovati u skladu s vlastitom naravi; a u čovjeku je narav slobodna i razumska. Bit će potrebno upraviti njihovo traganje na niz odluka koje su donijeli bilo oni sami u svom životu bilo odrasli koje posebno cijene, kako bi im se pomoglo pri oblikovanju definicije slobode induktivnom metodom.

DOKTRINALNI I KATEHETSKE VID

Vratimo se ponovno na psihološki vid slobode: čovjek postiže vrhunac slobodnog djelovanja kad djeluje potaknut obrazloženjima, nego kad je pokrenut razlozima (Allport). Djelovati slobodno znači vladati

sobom, nadvisivši hirove, osjećajući da nas pokreće uvijek sve veća žeđa za istinom, pravdom i ljubavlju.

Gledano s nadnaravnog stanovišta, traži se vladanje sobom i stvarima oko sebe, uz uvijek sve veće odvajanje od njih, po uzoru na Govor o blaženstvima. Možda neće biti svima moguće - pogotovo u trenutku mladenačke krize - stići do srži slobode kako nam je predstavljaju blaženstva. Ipak, koliko je do nas, ne oklijevajmo u njihovu proglašivanju te u ukazivanju na njih kao na ciljeve težnji nekih, a možda i mnogih ljudi. Ako tako shvatimo slobodu, možemo, zajedno s Carreom ustvrditi da za ljubav treba biti slobodan. Kako to postići? Gledajući kao uzore "graditelje" mira, ponizne, progonjene zbog pravde, one koji su čisti srcem - Govor na gori otkriva nam da se sloboda zadobiva uz tu cijenu.

Možda je bolje s mladima izbjegavati riječ "blaženstva", "blažen". Ne, ne odbijaju oni sadržaj, nego sama riječ može zvučati starinski. Bolje bi bilo reći: sretan, sreća. Važno je da mladi shvate najdublje korijene svoje slobode, kako bi se, zajedno s Kristom, znali svojski založiti za njezino ostvarivanje: Krist je, naime, onaj koji je osvojio svojom smrću i uskrsnućem, njihovo oslobođenje od grijeha.

STAV I SVJEDOČENJE

Stav otvorenosti prema Kristu, prema njegovim zahtjevima, prema njegovu životu. U njemu posjedujemo milost, a s milošću i vlastitim osobnim odgovorom gradimo život.

6. TVOJA SLOBODA I DRUGI (Šesti susret)

SLOBODA JE LJUBAV

"Po ovom će svi znati da ste moji učenici:
(ovdje je naglasak)

ako budete imali ljubavi jedni za druge"

(Iv 13,35)

Ovo su jedne od najsnažnijih i najzgušnjih riječi Gospodinovih. To je njegova oporuka, njegova duboka želja, po kojoj želi preživjeti i oživjeti u vremenu, nakon svog ulaska Ocu u izvanvremenost.

NOVA ZAPOVIJED

Kad bih sve jezike ljudske govorio
i anđeoske,
a ljubavi ne bih imao,
bio bih mjed što ječi
ili cimbal što zveči.
... I kad bih razdao sav svoj imutak,
i kad bih predao tijelo svoje da se sažeže,
a ljubavi ne bih imao -
ništa mi ne bi koristilo.
Ljubav je velikodušna,
dobrostitiva je ljubav,
ne zavidi,
ljubav se ne hvasta,
ne nadima se...

U odnosu prema novom poslanju Isusa Krista:

- potraži sliku koja obrađuje ovu temu.

Sjeti se slijedećih odlomaka Svetog pisma-

Izl 23,4-5

Lev 19, 17-18

Mt 25, 34-36

Lk 10, 37

Iv 14, 23-24

Pokušaj dati kritički sud o ovim oblicima ljubavi:

- 1/ Pažnja je ljubav kad...
- 2/ Suosjećanje je ljubav kad...
- 3/ Prijava je ljubav kad...
- 4/ Milostinja je ljubav kad...
- 5/ Sudjelovanje je ljubav kad...
- 6/ Samilost je ljubav kad...
- 7/ Pomaganje je ljubav kad...
- 8/ Svjedočenje je ljubav kad...

Ne treba zaboraviti da su često puta drugi ti koji su nam najbliži.

Nacrtaj grafikon i označi osobe koje su ti najbliže.

"Ljubiti nekog čovjeka kao samoga sebe, kao što to nalaže Krist svojim zapovijedima, nemoguće je. Veže nas zakon zemaljske oso-

be. "Ja" se suprotstavlja. Samo je Krist to mogao, ali Krist je bio vječni ideal, ideal kojemu čovjek oduvijek teži i treba da teži, na temelju zakona prirode.

Pa ipak, nakon pojave Krista kao ideala utjelovljenog čovjeka, postalo je jasno kao dan da najviša i posljednja dionica razvoja osobe treba da završi upravo u onome što čovjek otkriva (...) da bi se cijelom snagom svoje prirode uvjerio da ga najveća korist koju može imati od vlastite osobe, od potpunog razvoja svoga Ja, da ga zaniječe, da ga potpuno dade svima i svakome, bez podjele ili ustezanja. I to je najveća sreća.

Na taj se način zakon vlastitog "Ja" miješa sa zakonom ljudskosti i, u tom stanju, Ja i drugi (prividno dvije krajnje suprotnosti), premda se naizmenično poništavaju, dostižu, u isto vrijeme, krajnju svrhu svoga pojedinačnog razvoja, svaki za sebe.

I to je doista Kristov raj. Cijela povijest čovječanstva, pa ni ona svakog čovjeka posebno, nije ništa drugo nego razvoj, borba, težnja i ostvarivanje te svrhe.

(Dostojevski, Legenda velikog inkvizitora)

OSNOVNE UPUTE

U Govoru na gori - početku velike Knjige, prema svetom Pavlu - imamo temeljni zahtjev Evanđelja: "poslanje" ljubavi. Mladić treba da ovdje postavi problem svoje slobode u odnosu prema drugima i da prouči moguće suprotnosti. Što zaključiti? Darivanje samoga sebe drugima, koje postaje odricanje od samoga sebe (to je paradoks blaženstva) jest sloboda sinova Božjih. Ne može biti suprotnosti između ljubavi prema Bogu i ljubavi prema bližnjemu. To znači da ljubav koju drugi od nas zahtijevaju nije nikakav ukočeni zakon, nametnut izvana, nego je to zahtjev koji se rađa iz naše nutrine, koju je Krist oslobodio.

Važno je naglasiti odnos između slobode i ljubavi da bi mladi znali razlikovati koja se vrsta ljubavi od njih traži. Ovdje nailazimo na različitost između mladića i djevojke:

- Mladić treba znati da je ljubav sila koja

se plaća slobodom. Ljubav se ne smije svesti na zadovoljavanje nagona, a niti na izbirljiva i isključiva prijateljstva.

- Djevojka, označena u svom spolu prevladavanjem ljubavi, učinit će od ljubavi služenje i radosno i nezainteresirano darivanje, ne ograničavajući se na površnu osjećajnost.

Tehnika proučavanja mladenačkih reakcija na temelju promatranja fotografija daje kao rezultat:

a/ naviku izlaženja iz sebe

b/ mjerenje vlastite osjećajnosti i sposobnosti sudjelovanja

c/ određenu povezanost između onoga što se neposredno shvaća i onoga što je plod razmišljanja.

DOKTRINALNI I KATEHETSKI VID

Očito je da nije lako postići spomenute ciljeve. Bit će potrebno oslikati Isusov lik, njegovu slobodu djelovanja i kretanja, što je sve popraćeno doista velikom susretljivošću prema svima.

Mladić će, međutim, morati biti taj koji će privesti dozrijevanju svoje ideje i sam se u to uvjeriti. S obzirom na to Van Caster piše: "Mladić se opire bilo kakvom sustavu znanja koji mu se pokušava nametnuti ako za to ne nalazi odgovor u vlastitom iskustvu. Zato je za mladog čovjeka najvažnije prvo iskustvo, koje je plod razmišljanja vlastitog "JA". Stoga naučavanje i kateheza o ljubavi treba da bude nešto što je ostvarivo u praksi.

STAV I SVJEDOČENJE

Bit će prikladno uputiti mladog čovjeka u ovom razdoblju njegova života, na njegovu putu sazrijevanja u vjeri i povjerenju u Isusa Krista, na djelovanje koje je plod ljubavi koja se ostvaruje kao služenje drugima. Međutim, to ne smiju biti pojedinačni i povremeni čini, nego to mora biti njegov unutrašnji autentično evanđeoski stav.

Priredili: R.P. i A.J.